

เทศน์อบรมฆราวาส ณ วัดป่าบ้านตาด
เมื่อวันที่ ๙ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๔๙

ตัวโทษอยู่กับเรา

ก่อนจึงหัน

วันนี้คนเยอะ เป็นวันพระ เรารู้ว่าวันพระดีแล้วละเราชาวพุทธ ชาวพุทธไม่ทราบ วันพระวันโกนแล้วก็หมดทำ คือวันพระวันโกน ๗ คำ ๘ คำ ๑๔-๑๕ คำ ท่านเรียกว่า วันพระวันโกน นี่พระพุทธรูปเจ้าประทานให้ พวกเราทั้งหลายถึงจะมีกิจการงานมากขนาด ไหนก็ตาม ในช่วงสองวันนี้ เรียกว่าอาทิตย์ละสองวัน ๆ ควรให้ได้บำเพ็ญทั่วหน้ากัน ไม่มีใครจะมีพระเมตตาเกินพระพุทธรูปเจ้า ที่ว่าเมตตาให้อาทิตย์หนึ่งสองวัน เช่น ๗ คำ ๘ คำ หรือ ๑๔-๑๕ คำนี้ ก็เพราะพระพุทธรูปเจ้าทรงเห็นความวุ่นวายของโลก ถ้าจะปล่อย ให้เป็นความวุ่นวายกิเลสเอาไปกินหมด หัวใจแห่งผากจากอรรถจากธรรมที่จะพาให้ เป็นความสุข จึงต้องแยกเอาไว้ อาทิตย์หนึ่งควรจะมีสองวันเพื่อธรรมเข้าสู่ใจ ๆ นี่เป็น ประเภทที่ฟังเป็นฟังตายได้จริง ๆ ส่วนนอกจากนั้นอาศัยเวลามีชีวิตอยู่ พอตายแล้ว หมดค่าไม่มีราคา

ธรรมนี้มีราคา ในช่วง ๗ วันอาทิตย์หนึ่งควรจะมีสองวัน เช่น ๗-๘ คำ ๑๔-๑๕ คำ เช่นวันนี้เป็นวัน ๑๕ คำ เป็นวันสมบุญแบบที่เราจะได้บำเพ็ญคุณงามความดีในวัน เช่นนี้ รักษาศีลแล้วก็รักษาใจ ภาวนา ใจมันติดมันดินมันหิวมันโหย ไม่มีอะไรเกินใจ เอาสติจับเข้าไปเราจะรู้ว่าตัวหิวโหย ตัวเดือดร้อนที่สุด ตัวเป็นฟืนเป็นไฟที่สุดคือใจดวง นี้ ถ้าไม่มีสติจับแล้วก็เดินไปตามมันไม่มีวันมีคืน ตายทิ้งเปล่า ๆ ถ้ามีสติธรรม ปัญญา ธรรมจับเข้าไปก็หักห้ามมันได้ ในสิ่งที่ควรหรือไม่ควรมากน้อยจะทราบด้วยตนเอง นี้ ละคำว่าสติธรรม ปัญญาธรรม เป็นของสำคัญมาก

วันนี้เป็นวันพระ ขอให้ท่านทั้งหลายได้บำเพ็ญธรรมเข้าสู่ใจ อย่าเชื่อจนเกินไป เชื่อกิเลส มันพาจมมามากต่อมากแล้ว พระพุทธรูปเจ้ามีเพียงพระองค์เดียวที่มาสอน โลก ๆ แต่กิเลสนี้เต็มทุกหัวใจสัตว์หัวใจบุคคล สอนอยู่ทุกแห่งทุกหนบนหัวใจคนให้ลง ทางต่ำ ๆ ทั้งนั้น ส่วนธรรมคือพระพุทธรูปเจ้ามาสอนให้ฉลาดมากขึ้นข้างบน มีพระพุทธรูปเจ้า พระองค์เดียว มันไม่หวาดไม่ไหวไม่ทันกัน ให้นำธรรมพระพุทธรูปเจ้าเข้ามาช่วยตัวเอง วันหนึ่ง ๆ ไปที่ไหนถ้าระลึกพุทโธอยู่เรียกว่ามีค่ามีราคา

พุทโธไม่ใช่เรื่องเล็กน้อย ศาสดาองค์เอกทุกพระองค์อยู่ในคำว่าพุทโธทั้งนั้น แล้วก็รวมธัมโม สังโฆ มาอยู่เป็นธรรมแห่งเดียวกันนี้ พอระลึกถึงพุทโธ หรือธัมโม หรือสังโฆ ก็เป็นอันว่าระลึกถึงธรรมแห่งเดียวกันนี้ สามรัตนะนี้รวมเป็นธรรมแห่ง เดียวกันมีค่ามีราคา เราอย่าไปหวังเอาค่าเอาราคากับสิ่งภายนอกสกปรกโสภณที่มันแย่ง

กันอยู่เวลานี้เห็นไหมละ แย่งกันนี้แหลม ตายแล้วกระดูกก็เอาไปไม่ได้เลย เวลามีสีวิตอยู่นี้ได้เท่าไรไม่พอ ๆ เทียวรีดเทียวไถเทียวกอบเทียวโกยหมดผู้มีอำนาจมากทั้งนั้น อำนาจมากคืออำนาจของกิเลส มันไปเทียวกอบเทียวโกยเทียวบีบบีบีสี่ไฟหมด ถ้าอำนาจของธรรมเฉลี่ยให้มีความสุขทั่วหน้ากัน นี่เรียกว่าธรรม อยู่ด้วยกันเป็นผาสุก ตั้งแต่สัตว์ถึงบุคคลเป็นความสุขเสมอหน้ากันถ้าเป็นธรรม ถ้าเป็นกิเลสแล้วเทียวกอบเทียวโกยเทียวรีดเทียวไถ บีบคั้นเอาได้ทุกแบบทุกฉบับ

เห็นไหมสงครามที่เกิดอยู่เวลานี้ เกิดเพื่ออะไร นั่นละสงครามความโลภ ได้ไม่พอ ๆ กินจนกระทั่งวันตายมันก็ไม่พอในหัวใจ เพราะกิเลสไม่เคยสร้างความพอ ท่านบอกว่า นตฺถิ ตณฺหาสมานํทึ แม่น้ำทั้งหลายเสมอด้วยตณฺหา คือความอยากความทะเยอทะยานนี้ไม่มี อันนี้ไม่มีฝั่งพวกตณฺหาความอยากความทะเยอทะยาน แม่น้ำมหาสมุทรยังมีฝั่ง เรื่องกิเลสตณฺหาไม่มีฝั่ง ท่านจึงเทียบเอาไว้อย่างนี้แหละ เหล่านี้มันอยู่หัวใจใครละ มันอยู่หัวใจเราทุกคน เอาธรรมเข้ามาเป็นขอบเขต บีบบังคับให้มันอยู่ในกรอบ เรียกว่าฝั่ง เอาธรรมเป็นฝั่งกั้นกิเลสไม่ให้มันล้นฝั่งไปเผาโลกเผาสงสารให้แหลกเหลวไปหมด พวกมันจำให้ตี

อยู่ร่วมกันให้เห็นใจกัน อย่ามองดูหัวใจตัวเองแล้วเหยียบหัวใจคนอื่น เหยียบคนอื่นใช้ไม่ได้ไม่ใช่ธรรม ต้องดูหัวใจเขาหัวใจเราให้สม่ำเสมอ อยู่ด้วยกันเหมือนกัน เช่นอาหารการบริโภคอย่างนี้ให้เหมือนกัน ความเสมอกันนั้นแลเป็นธรรม ปากท้องเต็มท้องมันก็ไม่เป็นธรรมแหละ ถ้าไม่มีธรรมเข้าไปวางความเสมอภาคให้ทั่วถึงกันแล้ว หากความสุขไม่ได้ เอาละจะให้พร

หลังจันทัน

คำว่าธรรม โลกยอมรับกราบไหว้กันทั่วดินแดน นี่เป็นความคาด คำว่าธรรมเป็นจุดใหญ่ แล้วก็หมายออกมาจากคำว่าธรรมเป็นความเคารพของแต่ละราย ๆ ที่นี้ธรรมที่จะเด่นจริง ๆ ก็คือผู้ปฏิบัติธรรม โดยเฉพาะพวกจิตตภาวนา ทางด้านจิตตภาวนานี้เป็นทางตรงที่จะเข้าสู่ศีลธรรม ธรรมจะเข้าสู่ใจ ใจกับธรรมจะประสานกันโดยลำดับลำดับ เรียกว่าธรรมซึมซาบเข้าถึงใจ ที่นี้ทราบแหละว่าธรรมเป็นยังไง ธรรมดาก็ทราบเฉย ๆ ว่าธรรม ยอมรับกัน เวลาจะยอมรับจริง ๆ ก็คือเวลาเราบำเพ็ญภาวนา จิตตภาวนากับธรรมเข้าสู่สัมผัสกัน เกิดแปลกประหลาดอัศจรรย์ขึ้นมาในใจนั้นแหละ ที่นี้ก็ทราบแหละ ที่นี้ว่าธรรมเป็นยังไง

มีใจเท่านั้นเข้ากันได้กับธรรมสนิท อย่างอื่นเป็นภาชนะของธรรมไม่ค่อยได้ เช่นอย่างตา หู จมูก ก็ไหลเข้าสู่ใจ อย่างเรามาฟัง ฟังนี้ก็เข้าสู่ใจ มาได้ยินได้ฟังได้เห็นก็ไหลเข้าสู่ใจ ใจเป็นที่รับธรรม ที่นี้เวลาธรรมกับใจได้เป็นอันเดียวกันแล้วด้วยความ

บริสุทธิ์ เรียกว่าธรรมชาติ นั่นแหละที่ความเลิศความเลอไม่มีอะไรจะเทียบได้เลย ท่านว่า ธรรมชาติ คือผู้บำเพ็ญเข้าถึงธรรมขั้นนี้แล้ว ท่านยังมีธาตุมีขันธมีชีวิตอยู่ก็ให้ชื่อว่าท่าน เป็นพระอรหันต์ พระพุทธเจ้าแล้วก็พระอรหันต์ นี้เรียกว่าธรรมกับใจเป็นอันเดียวกัน กลายเป็นธรรมชาติขึ้นมาในใจของผู้บำเพ็ญธรรมเต็มเม็ดเต็มหน่วยแล้ว เรียกว่าธรรม ชาติ

คำว่าธรรมเท่านั้นใจก็ลงได้ แต่พอเข้าถึงใจแล้วเป็นอีกอย่างหนึ่ง คือเลิศเลอ สูงส่งขึ้นไปเป็นลำดับลำดับ เราเคยพูดให้พี่น้องทั้งหลายฟัง ฟังบวชใหม่ นะ แต่ที่จับเอา ต้นเหตุก็คือ ตอนเช้าเราก็ออยู่ในโบสถ์กับท่านพระครู วัดโยธานิมิตร ท่านเป็นเจ้าของอาวาส เราเป็นนาคอยู่ในนั้น ตอนเช้าท่านออกเดินจงกรม ๓ ๔ กว่าๆ ท่านออกเดินจงกรมจน สว่าง ท่านกลับเข้ามาทำวัตร พอสว่างพร้อมกันทำวัตรเสร็จก็ออกบิณฑบาต เราสังเกต ท่านเดินจงกรมอยู่อย่างนั้น สังเกตเงียบๆ

ที่นี้พอบวชแล้วก็ไปเรียนคำภานากับท่าน มาเรียนคำภานาอยากภานา จะให้ ภานายังไง ท่านก็บอกว่า เอ้อ เอาพุทโธนะ เราก็เอาพุทโธท่านว่านั่น เราก็เอาพุทโธไป พอหยุดจากการเรียนจะเว้นระยะหนึ่งชั่วโมง คือหยุดจากการเรียนแล้ว หนึ่งชั่วโมงนี้ เป็นเวลาภานา หรือเป็นเวลาลงเดินจงกรม อยู่วัดโยธานิมิตร ภานาตั้งสติอยู่กับคำ บริกรรมพุทโธๆ ก็เป็นธรรมดาทำไปสะเปะสะปะไม่มีความหมายอะไรแหละ จุดหมาย ปลายทางไม่มี เอาแต่พุทโธๆ ภานาแล้วก็นอน

บทเวลาจะเป็น นั่นแหละที่มันแปลกประหลาด วันมันจะเป็น นั่งภานาพุทโธๆ นี้ สติจับกับพุทโธไว้ พุทโธๆๆ แล้วปรากฏเหมือนเราตกแหไว้ คำว่าพุทโธๆ นั่นเหมือน เราจับจอมแหดึงเข้ามา ที่นี้ดินแหก็หดเข้ามาๆ กระแสของจิตเท่ากับดินแห จิตเท่ากับ จอมแห พอพุทโธๆ นี้เหมือนกับว่าเราดึงจอมแหเข้ามา ดินแหก็หดเข้ามาๆ คือกระแส ของจิตมันหดเข้ามา เลยเป็นข้อสังเกตข้อหนึ่ง ทำให้จิตใจสัมผัส จ่อ ที่นี้พุทโธถึยิบ อัน นั้นก็ย่นเข้ามาๆ บทเวลาจะเป็นนะ นี่เป็นครั้งแรกตั้งแต่เราบวชมา อยู่ที่วัดโยธานิมิตร

พอพุทโธๆ อันนี้หดเข้ามาๆ หดเข้ามาหาจุดว่าพุทโธ กระแสของจิตหดเข้ามาๆ พอมาถึงที่นั่นก็กลายนะ นี่เป็นโดยหลักธรรมชาติที่เราไม่คาดไม่ฝัน มันเป็นประจักษ์กับ เรา มันถึงทำให้ตื่นเต้น แหมตือกตีใจตื่นเต้น พอเข้ามาตรงกลางก็กลายนะ ขาดหมด เลย จิตที่มันย้วยเยี้ยไปกับอะไรในโลกธาตุนี้ หดเข้ามาอยู่จุดเดียวนี้เป็นจุดอัศจรรย์ โหย ตื่นเต้น ไม่นานละเพราะมันตื่นเต้น ความตื่นเต้นความอัศจรรย์เลยไปกวณจิตอันนั้น เสีย มันเลยถอยออกมา วันหลังเอาใหญ่เลยไม่ได้เรื่อง

ได้ของอัศจรรย์วันนั้น นี่เป็นครั้งแรกแหละเราตั้งแต่บวชมา เป็นครั้งแรกในคืน วันนั้น พอวันหลังเตรียมท่าจะเอาอีกนี่เลยไม่ได้ มันไปหมายตั้งแต่จิตที่รวมอัศจรรย์นั้น

เลยลืมพุทโธ สติไปอยู่กับนอกนั้นเสียไม่อยู่ข้างในมันก็ไม่รวมชิ เรียนหนังสืออยู่ ๗ ปี การภาวนานี้ไม่ละ ไปอยู่ที่ไหนไม่ให้ใครทราบ เพราะอยู่กับพวกลิงพวกค่างด้วยกัน พระลิงพระค่าง กิริยาพระลิงพระค่างกับภาวนามันเข้ากันไม่ได้ใช้ไหมละ เวลาออกมาหาหมู่หาเพื่อน หมู่เพื่อนเป็นลิงก็เป็นลิงกับเขาไปเสีย แต่ภายในลึกลับที่ภาวนาไม่เคยละเป็นอยู่ในใจ มันหากเป็นเอง เป็นแต่เพียงว่าไม่พูดให้ใครฟังเลย หากเป็นอยู่ในใจ

เวลาเจียบๆ กลางวิากลางวันเข้าไปภาวนา ครั้นออกมา ทำอะไร โธ่ คนมันตาย เป็นนี่นะต้องพักผ่อนบ้างแหละ วางั้นไปเสีย ไม่ได้บอกว่าภาวนา มันลงให้ ๓ หน เรียนหนังสืออยู่ ๗ ปีลงให้ ๓ หน นี่จะเป็นเชื้ออันสำคัญมาก ผังลึก คือเราจะออกปฏิบัติ โดยถ่ายเดียว พูดออกมาแล้วว่าเรียนจบแค่ประโยค ๓ พอเป็นปากเป็นทางพอเป็นพอไปแล้วทางด้านปริยัติ นักรธรรมก็นักรธรรมเอกแล้ว เปรียญก็ ๓ ประโยค พอเป็นปากเป็นทาง แบบแปลนแผนผังที่จะปฏิบัติแล้ว ออกเลยละ

เวลาเรียนหนังสือก็ทำแต่ไม่บอกให้ใครทราบ เวลาเจียบๆ ดึกๆ ลงไปเดินจงกรม ถ้าเจอเพื่อนฝูงเดินผ่านมาถาม ทำอะไร โธ่ เปลี่ยนบรรยากาศ ก็วางั้นไปเสีย ไม่ได้บอกว่าภาวนา เราเคยเปลอพูดหลุดปากไปหนหนึ่ง โธ่ หมู่เพื่อนมันหยอกมันเล่นทุกอย่าง หือๆ จะไปสวรรค์นิพพานเดี๋ยวนี้หรือ คอยกันหน่อยนะ นี่ละมันนำโมโหเราเปลอไปบอกว่าเดินจงกรม หือๆ ขึ้นเลยเพื่อน จะทำอะไรก็พวกเดียวกัน มันมีผิดมีถูกอะไร ตั้งแต่นั้นมาเวลาเจอหมู่เพื่อนก็บอกเปลี่ยนบรรยากาศ นั่งดูหนังสือเหนื่อยๆ ไปอย่างนั้นเสีย ความจริงเดินจงกรม

มันหากเป็นอยู่ลึกๆ นะแปลกอยู่จิตอันนี้ เวลาออกสู่หมู่สู่เพื่อน กิริยาอาการก็เหมือนหมู่เหมือนเพื่อน เป็นลิงเป็นค่างของพระไปนั้นแหละ ไม่เป็นแบบโยม หากเป็นลิงเป็นค่างแบบพระ อยู่ในวงพระเล่นหยอกกันก็หยอกแบบพระ ในวงของพระ นั้นละจับอันนี้ไว้ ออกไปนี้จะเอาอันนี้ให้ได้เลย ที่นี้พอออกก็เอาจริงๆ ได้ ได้จริงๆ ไม่หยุดทั้งวันทั้งคืนมันจะไปไหนจิต มันก็ต้องอยู่ในเงื่อมมือของเราจนได้นั้นแหละ

เราฝึกหัดภาวนาเบื้องต้นที่จิตรวมนั้น เรียนหนังสืออยู่ ๗ ปีเป็นได้ ๓ หนที่มันรวมก็ขาดสะบั้นไปหมดเลย ไม่ใช่จิตรวมธรรมดา มันขาดหมดพูดไม่ถูก แต่ความเป็นไม่สงสัย มันอัศจรรย์ตื่นตื่น วันนั้นจิตจะไม่ไปไหนมันจะอยู่กับที่จิตตื่นตื่นกลางคืนภาวนานั้นละ จิตจะป่วนเปื้อนอยู่ในนั้นไม่ไปไหน เป็นอารมณ์สำคัญมากกลมใจให้รักการภาวนา เพลินอยู่ในนั้น จากนั้นก็ออกปฏิบัติ ออกปฏิบัติก็มุ่งมันต่อพ่อแม่ครูจารย์มัน เรียนหนังสือก็เรียน เรียนนิพพานก็เรียน อ่านนิพพานก็อ่าน แต่ความสงสัยมันก็คืบคลานเข้าไป นิพพานยังมีอยู่หรือไม่มีนา

นี่ละมันมีอยู่นะส่วนน้อย ส่วนใหญ่เชื่อ แต่ส่วนน้อยมันก็แบ่งกันอยู่นั่นละ นิพพานมีหรือไม่มีนา พอออกแล้วก็มุ่งหน้าใส่พ่อแม่ครูจารย์มันเลย ท่านก็ใส่เปรี้ยวๆ นั้นละที่นี้ลงใจละ สุดทุกอย่างเรื่องสงฆ์บรรดผลนิพพานหมด แม็กิเลสยังมีอยู่แต่ ความสงฆ์บรรดผลนิพพานขาดสะบั้นไปหมดไม่มีสงฆ์ จากกรรมของหลวงปู่มัน จากนั้นถึงได้เอาจริงเอาจังละที่นี้ เอาจริงนะ ไปเที่ยวกรรมฐานเราไปองค์เดียวเรา พ่อแม่ครูจารย์มันก็ไม่เคยขัดข้องมีแต่เสริม ท่านว่าจะไปกับใคร

ถามท่านเสียก่อน คือก่อนจะไปไหนมาไหนนี้ ไม่ใช่อยู่ๆ จะลาท่านไปเลย ด้วยความเคารพมารยาททุกอย่างอยู่ในนั้นหมด เคารพท่าน ก็พูดขึ้น ถามถึงการถึงงานในวัดในวามืออะไรบ้างไหม พอท่านบอกไม่มีอะไร ถ้าไม่มีก็คิดว่าอยากจะกราบพ่อแม่ครูจารย์ไปเที่ยวภavanaชั่วคราวะยะ บอกชั่วคราวะยะนะ เพราะท่านเมตตาผูกพันมากกับเรา เกี่ยวกับพระเณรทั้งวัดเราเป็นหูเป็นตาดูแลสอดส่อง พระเณรจึงกลัวเรามากแต่ไหนแต่ไรมา กลัวท่านละองค์ที่หนึ่ง แต่ว่าท่านอยู่ของท่านโดยเฉพาะ ไอ้เรานี้มันสัมผัสสัมพันธ์กับพระเณรอยู่เรื่อย ดูกันอยู่เรื่อนั้นซิ พระเณรก็กลัวเรามากด้วย

นั่นละที่จะไปไหนมาไหนต้องได้กราบเรียนท่าน ถามถึงการถึงงานว่าว่างแล้วก็ ถ้าว่างแล้วก็คิดอยากจะไปเที่ยวภavanaสักกระยะหนึ่ง ที่นี้เวลาท่านถาม แล้วจะไปทางไหน ก็บอกว่าจะไปทางนั้นๆ เพราะท่านเห็นหมดแล้ว เอ้อ ทางนั้นดีนะท่านว่างั้น พอถามว่าจะไปกับใคร ไปองค์เดียว ขึ้นทันทีนะท่านเสริม สำหรับเรานี้ท่านเสริมจริงๆ พอว่าไปองค์เดียว เอ้อ ท่านมหาไปองค์เดียวใครอย่าไปยุ่งท่านนะ ชี้ไปนี้สายนิ้วไปเลย ให้ท่านไปองค์เดียวใครอย่าไปยุ่งกับท่านนะ เราเองก็ไม่เคยยุ่งกับใคร จึงตายใจนี้กว่าจะไม่มีใครจอตจอนใจกับเรา เราก็เป็นเราไปเรื่อย ๆ ตอนพ่อแม่ครูจารย์มันมรณภาพนี้ เกาะพริบเกาะเรา ถึงได้รู้ว่าพระเณรจ้องมองเราอยู่แต่เมื่อไร

นี่เราพูดถึงเรื่องออกภavana เราไปองค์เดียวๆ ท่านเสริมตลอดท่านไม่เคยขัดข้องถ้าไปองค์เดียว คิกคักขึ้นเลย เอ้า ท่านมหาไปองค์เดียวใครอย่าไปยุ่งท่านนะ เพราะท่านรู้นิสัยแล้วว่าจริงจังมาก อยู่กับท่านท่านก็รู้โดยตลอด อยู่กับเพื่อนกับฝูงพระเณรกลัวทั้งวัด มันหากเป็นเองนะ เพราะความมุ่งมั่นจิตใจของเราเป็นธรรมล้วนๆ เลย เมื่อเป็นธรรมล้วนๆ มันก็มีอำนาจละชิ พระเณรก็กลัว เราทำอะไรๆ อันนี้เราเป็นธรรมทั้งนั้น ยิ่งเขามาถวายอะไรๆ อย่างนี้เราเป็นผู้จัดให้พระเณรทั้งหมดเราไม่เอาๆ ตลอด

ท่านก็คอยสอบคอยถาม แล้วท่านมหาละ เป็นผู้จัดอะไรๆ ให้พระเณรทั้งหลาย ท่านเอาอะไรบ้างไหมละท่านถาม โอ้ ท่านไม่เอาท่านพอแล้ว คือปรกติเราใช้ผ้าสามผืน สีกับผ้าอาบน้ำเท่านั้นแหละ จีวร สบง สังฆาฏิ แล้วก็ผ้าอาบน้ำนี่เป็นปรกติใช้ผ้าสามผืน

แต่ก็จัดให้หมูเพื่อนเราไม่เอา เราพอทุกอย่างแล้ว ที่นี้ออกมีแต่องค์เดียว ๆ ชีวิตอยู่กับเราคนเดียว ป้าช้ำอยู่กับเราคนเดียว อยากกินก็กินไม่อยากกินก็วันช่างไม่สนใจ มันจะตายจริง ๆ ก็บิณฑบาตมาฉันเสีย ๆ จึงได้เตือนพระเณรเรา เพราะพระเณรอาจจะไม่เข้าใจในการอดอาหาร เราอดมาก่อนแล้วจึงได้เอาคำเหมาะสมมาเตือนพระเณรให้ปฏิบัติอย่างนี้เหมาะสมดี

อย่างเราฉันผัดโผนกินไป ถ้าว่าอดก็อดเสียก็วัน จนจะไปบิณฑบาตไม่ถึง หมูบ้านเขา มันก็เคยยิ่งกว่าเคย แล้วอดตลอดเพราะมันภาวนาดีตลอด มันไม่คำนึงถึงธาตุขันธ์จะเสีย ธาตุขันธ์มันค่อยเสียของมันไปนะ แต่จิตใจมันมุ่งมันต่อธรรม พรรษา ๑๐ เท่านั้นละท้องเราเริ่มเสียแล้ว พรรษา ๗ ออกปฏิบัติได้ ๓ ปีนี้ส่วนมากไม่ค่อยฉันจิ้งหรีดเพราะภาวนาดี ก็เลยหนักทางนั้น พอได้ ๑๐ พรรษาท้องเริ่มเสียแล้ว ตอนเช้าเราอดอาหารมาหลายวัน มาฉันเสียวันนี้ พอตอนบ่ายสามสี่โมงท้องนี้มันจะร้องโก๊กแก๊ก ๆ คือมันไม่ย่อย มันเป็นอะไรไม่รู้ล่ะ นาน ๆ มาฉันมันไม่ย่อย ที่นี้มันก็ร้องโก๊กแก๊ก ๆ

พอตกกลางคืนมาถ่ายออกหมด ก็ไม่คำนึงนะ มันถ่ายออกจนหมดจริง ๆ ถ่ายทั้งคืน บางทีไปอยู่ป่าเสือ ไปถ่ายนี้เสือมันจะจับเมื่อไรก็ได้ จนกระทั่งท้องเสีย ที่อดเลยจริง ๆ ตั้งแต่พรรษา ๗ ถึงพรรษา ๑๖ อันนี้เอาจันอย่างหนัก พอพรรษา ๑๖ ผ่านไปแล้วก็ฉันธรรมดา แต่ท้องมันเสียแล้วนั้น เสียมาจากกระทั่งที่จะออกช่วยชาติ นี่มันจะตายปีนั้นละ มันเป็นมะเร็งในลำไส้แล้ว หมอเขาตรวจแล้วเขาไม่บอก จึงได้มาสอนหมูเพื่อนให้มองดูธาตุขันธ์บ้าง เราจะมองตั้งแต่ธรรมอย่างเดียว ธาตุขันธ์เป็นเครื่องใช้ของธรรม ถ้าธาตุขันธ์ไม่ดีธรรมก็ก้าวไม่ออก

ต้องสอนหมูเพื่อนให้อยู่ในความพอดี เวลามันจะกินไปก็ให้ฉันเสียบ้าง ๆ เพื่อธาตุเพื่อขันธ์นี้จะได้เป็นเครื่องมือก้าวเดินในความเพียรต่อไป เรายังเรียกว่ามันผัดโผนทุกอย่าง มักจะผัดโผนนะเรา ถ้าว่าอดอาหารก็เอาตายเข้าว่า เป็นอย่างนั้นนะ ที่นี้เวลาผ่านไปหมดแล้วจึงนำเรื่องนี้มาประมวล แล้วสอนหมูสอนเพื่อนให้อยู่ในความพอดี อย่าให้ออดมากจนเกินไป อย่างเรานี้เป็นตัวอย่างแล้ว จึงได้นำอันนี้ออกสอนหมูเพื่อนเรื่อยมาทุกวันนี้ละ

คือเวลาฉันหมุนใส่ธรรมนี้มันไม่ได้คำนึงถึงเรื่องเป็นเรื่องตายแหละ เรื่องธาตุเรื่องขันธ์มันไม่มานะ มันมุ่งต่อธรรมพุง ๆ ที่นี้ธาตุขันธ์เมื่อทรมาณไปเรื่อย ๆ มันก็เสียไปละชิ ไอ้เราก็ไม่คำนึง จึงต้องได้นำมาสอนหมูเพื่อนในเรื่องที่เราผ่านไปเรียบร้อยแล้ว เป็นยังไง นำมาสอนหมูเพื่อนให้อยู่ในความพอเหมาะพอดี อย่าให้เกินไป เรื่องอดอาหารนี้ก็สอน เพราะเราอดมาก่อนแล้ว จิตมันพุงใส่ธรรมโดยถ่ายเดียวไม่คำนึงถึงธาตุถึงขันธ์จะเป็นจะตายไม่สนใจ มีแต่จะเอาธรรมให้ได้ยังไง ๆ ธาตุขันธ์ก็เสียไปเรื่อย ๆ

นี่ละการปฏิบัติเป็นอย่างนั้นละ สำหรับเรานี่เราพูดจริงๆ ว่าสมบุกสมบันมากที่สุดทีเดียว เรื่องการทรมาณการทรมานเกี่ยวกับเรื่องอดอาหารนี้ เรียกว่าเป็นอันดับหนึ่งเลย

มันจะตายจริงๆ ก็ไปบิณฑบาตให้มันฉันเสียเท่านั้นละ เพราะจิตอยู่กับธรรม ไม่ได้มาอยู่กับธาตุกับขันธนะ จิตอยู่กับธรรม ฟุ้งๆ อยู่อย่างนั้น จนกระทั่งพรรษา ๑๖ ผ่านไปแล้วถึงได้มาฉันเป็นปรกติ ทีนี้ฉันปรกติท้องมันเสียแล้วมันก็เสียของมันไปเรื่อย ๆ บางที ๖-๗ วันถึงถ่ายที่หนึ่ง ถ่ายถ่ายออกหมดเลยนะไม่ใช่ถ่ายธรรมดา ถ่ายหมดเลย แล้วฉันไปแล้วมีมาอีกแล้วถ่ายอีกเรื่อยมา จนกระทั่งที่จะออกช่วยชาตินี้มันจะไปละท้องเสีย จึงได้นำมาสอนหมู่สอนเพื่อน

เราก็ภูมิใจนะ การปฏิบัติของเรา เราพิจารณาย้อนหลังถึงปฏิบัติที่เราดำเนินมาเพื่อมรรคผลนิพพานมีบกพร่องตรงไหน ๆ อ่อนแอท้อแท้ ขี้เกียจขี้คร้านอ่อนแอที่ตรงไหน ๆ ไม่มีมีแต่ขะยะ ๆ โอโห อย่างนั้นมันก็ทำได้ ๆ คือมาดูระยะแก่นี้ ดูระยะเราหนุ่มมุ่งต่อมรรคผลนิพพาน กับเวลาแก่แล้วมองย้อนหลังนี้ขะยะนะ โอ อย่างนั้นมันก็ทำได้ ๆ คือมันเป็นที่หัวใจ หัวใจไม่ถอยเสียอย่างเดียวไม่มีอะไรถอย ร่างกายมันไปไม่ได้ เอ้า นอน ภาวนาไม่ถอยอีกละ เนะ อยู่อย่างไรก็อยู่อย่างนั้น แล้วนำเหล่านี้ละมาสอนหมู่เพื่อนให้พอเหมาะพอดี อย่าให้เลยประมาณ เพราะเราเคยเลยมาแล้วผลเสียมีแก่ธาตุขันธ แต่ส่วนทางด้านจิตใจยกให้

การอดอาหารนี้ส่วนมากจะถูก เพราะอาหารนี้เป็นเครื่องส่งเสริมธาตุขันธ เมื่อส่งเสริมมากเข้ามันก็ส่งเสริมราคะตัณหาเข้าด้วยกัน เราไม่รู้ละ มันจะมียับเยิบในจิตเพียงเท่านั้นก็รู้แล้วเพราะจะฆ่ามันอยู่ตลอดเวลา อาหารมากเข้ามันจะไปกระเทือนธาตุขันธมีกำลัง แล้วราคะตัณหาจะมียับเยิบภายในจิต ไม่ได้มาเป็นออกข้างนอก เป็นเพียงยับเยิบเท่านั้นก็รู้ แล้วถือเป็นภัยอย่างมากเสียด้วย เพราะฉะนั้นจึงได้อดเรื่อย ๆ ส่วนมากจะถูกทางอดอาหาร เพราะอดอาหารมันภาวนาดีเรื่อย ๆ สติตั้งนี้แน่เลย วันหนึ่งตั้งแต่ตื่นนอนเมื่อมันก้าวเข้าธรรมะขั้นสูงขึ้นไป ๆ นี้ ตื่นนอนจนกระทั่งหลับมันไม่เพลอนะ นี่กลายเข้าไปเป็นสติปัญญาอัตโนมัติ

เราจะพูดให้ฟังอย่างชัดเจนสำหรับผู้ปฏิบัติทั้งหลาย เพื่อแก้กิเลสตัวเป็นภัยต่อเราทุกคน ๆ เราเป็นผู้ผ่านไปด้วยการสู้รบกับอันนี้แล้วจึงนำมาสอนกัน จึงไม่มีอะไรเสียหาย เรื่องการพิจารณาร่างกายนี้หนักมาก ความเพียรมาหนักอยู่ที่ร่างกาย พิจารณาร่างกายให้เป็นอสุภะอสุภังเป็นป่าช้าผีดิบ กำหนดดู ถลกหนังออกแล้วเหลือตั้งแต่ตัวแดงโร่ เอ้า ถากเนื้อเถื่อหนังออกไปเหลือแต่กระดูก เหลือแต่โครงกระดูก นี่เรียกว่าอสุภะ พิจารณาอสุภะ พิจารณาเข้าไปข้างในก็ยังมีแต่ของปฏิกุศลโสโครก ความกำหนดยินดีจะมาจากไหนละเมื่อมีแต่อย่างนั้นแล้ว นั่นละมันระงับกันเรื่อย

อันนี้ต้องพิจารณากันอย่างหนักทีเดียว เวลามันพอมันก็รู้อยู่นะ เราก็ไม่เคยถามใคร เวลามันพอมันก็รู้ในตัวเอง เป็น สนฺทิฏฺฐิโก เหมือนกัน พอพิจารณาร่างกายนี้พอหมดแล้ว อสุภะอสุภังพอตัวแล้ว เรื่องอสุภะอสุภังนี้มันจะหมუნเข้ามาภายในใจ จำเอานะผู้ปฏิบัติ คือกำหนดให้แตกกระจายเมื่อไรได้ทันใจ เพราะความคล่องแคล่วของสติปัญญา ให้ตั้งอยู่ที่ใดให้แตกเมื่อไรก็ได้ เร็วขนาดไหนก็ได้ เอาจนพอแล้ว เรื่องกองอสุภะอสุภังที่พิจารณาชำนาญแล้ว กำหนดมาตั้งที่ตรงหน้า เอา เพ่งดู ทำไปต้น ๆ เดาะๆ ไปไม่มีใครบอกนะ เมื่อเป็นแล้วก็เป้นคติเครื่องเตือนใจจึงได้นำมาสอนหมู่เพื่อน

ทีนี้เวลาอสุภะอสุภังคล่องตัวพอแล้ว แล้วเอาอสุภะนั้นมาตั้งเป็นกองป่าช้าฝึติดิจะเป็นของเขาของเราก็ตาม ตั้งนี้ เอ้า มันจะเคลื่อนไหวไปไหนมาไหนดู เพราะอย่างไรก็ทำหมดแล้ว กำหนดให้ทำลายเมื่อไรมันพริบเลยเพราะมันชำนาญ ทีนี้ไม่ทำลาย เอ้า มันจะเป็นยังงี้ตั้งไว้อยังงี้ละ ป่าช้าฝึติดิเป็นคนตาย ถ้าเน่าก็เน่าอยู่นั้นไม่ให้ทำลาย เพ่งดูมันเน่า เหลืออันนี้ละ หมุนเข้ามาๆ กำหนดดูๆ แล้วหมุนเข้ามาๆ เข้ามาสู่ใจ พอเข้ามาสู่ใจ กองอสุภะอันนั้นคือใจเป็นผู้ไปเป็น นั้น พอมันเป็นทางนี้พับมันปล่อยทางนั้นปึงเลย พอปล่อยนั้นผิง กำหนดพับอันนั้นหมุนเข้ามา กำหนดพับหมุนเข้ามา สุดท้ายกลมกลืนกันกับใจเป็นอันเดียวกัน นี้อสุภะหมดแล้วนะที่นี้เรียกว่าพอ

กำหนดจากนั้นเร็วเข้าๆ จะกำหนดให้เป็นอสุภะอสุภังอะไรไม่ทัน พอกำหนดพับดับพร้อมๆ แตกกระจายพร้อม มีแต่แปรสภาพ ที่จะแยกแยะให้เป็นอสุภะอสุภังไม่สวยไม่งามนี้ไม่ทัน นี่คือจิตมันชำนาญ จากนั้นแล้วก็ตั้งขึ้นพับดับพร้อมๆ ตั้งพับหมุนเข้ามาภายใน ทีแรกก็หมุนอันนี้ก่อน พอหมุนอันนี้ฝึกซ้อมกันมากอันนี้ก็เร็วเข้าๆ ต่อไปตั้งพับดับ ยังไม่เข้าถึงนี่ พอตั้งพับดับๆ นี้ละอสุภะหมด รากะหมดตรงนั้น ฟังให้มันชัดๆ ชี หมดภายในจิตใจ ทีนี้อิม นีละอสุภะอิม ทางด้านวัตถุอิม พอตั้งขึ้นพับมันเหมือนแสงหึ่งห้อยนี้ละ พอตั้งพริบดับพร้อมเลย จะไปแยกเป็นนั่นเป็นนี่ไม่ทัน ความรวดเร็วของใจก็มีแต่เกิดกับดับพร้อมๆ

ต่อไปจิตก็ว่าง นั่น เข้าว่างละ พอตั้งพับดับลงไปก็มีแต่ความว่างๆ ทีนี้มันก็เข้าสู่ใจ คือสังขารปรุงขึ้นพับเป็นนามธรรมดับไปพร้อมๆ มันเกิดขึ้นมาจากจิตดับลงไปทีจิตที่นี้ ส่วนรูปร่างเป็นด้านวัตถุมันหมดปัญหาไป เหลือตั้งแต่ส่วนนามธรรม ตั้งขึ้นพับมันเข้าสู่จิตๆ มันก็ฝึกซ้อมเข้าไปๆ ในนั้น นี้เราสรุปเอาเลย จนกระทั่งมันพอตัวแล้วอันนี้เข้าถึงจิตๆ สุดท้ายก็ไปอยู่ที่จิต ก็เลสตัณหาทั้งมวลอยู่ที่จิต อันนี้เป็นเครื่องฝึกซ้อมเพื่อจะเข้าไปหาต้นตอมันเท่านั้นเอง พอมันเข้าใจนี้แล้วมันก็ขาด ขาดไปเลย

อย่าง อวิชชาปจฺจยา สงฺขารา มันอยู่ในจุดกลาง พอจากว่างๆ แล้วตัวอวิชชาไม่ว่าง มันหากแสดงไปข้างนอกว่างไปหมด มองดูต้นไม้ภูเขาอะไรว่างหมด แต่จิตยังไม่

ว่างจากอวิชชายังไม่รู้ เหมือนกับเราไปอยู่ในห้อง เดินเข้าไปยืนในห้องนี้ เรามองดูห้องนี้ว่างหมดเราก็ภูมิใจว่า เอ้อ ห้องนี้ว่างหมด ให้มีผู้ความรู้เหนืออีก นั่น ห้องนี้ว่างหมด ผู้ที่มีความรู้เหนือ มันไม่ว่าง ก็ทำนไปยืนขวางอยู่ที่กลางห้องนั้นนะ ถ้าอยากให้ห้องมันว่างท่านต้องถอนตัวออกมาห้องจะว่างเอง นี่หมายถึงว่าติดตัวเอง ตรงใจนี้ไม่ว่าง ใจนี้มันส่ายออกไปที่ไหนว่างหมด แต่ตัวใจไม่ว่าง นี่ละเป็นหัวต่อ หรือเป็นคนขวางห้อง พอมารู้ตัวนี้พับ พริบหมด อันนี้ก็ว่างอะไรก็ว่าง ว่างหมด นั่นหมดโดยประการทั้งปวง การพิจารณาแก้กิเลสก็มาสิ้นซากเอาตอนนี้ หมด นั่นละวิธีการพิจารณาทางด้านจิตตภาวนา

พวกที่ภาวนาข้างในให้ดูตัวเรานี้มีแต่ตัวนักโทษนะนั่งอยู่ด้วยกันนี้ เราจะว่ามาบ้างเพื่ญธรรมอะไร มันส่งเสริมกิเลสให้กิเลสหลอกล่ออย่างนั้นหลอกล่ออย่างนี้ คนนั้นไม่ตีคนนี้ไม่ตี นี่เห็นไหมกิเลสมันหลอก มันไม่ได้ดูตัวเองมันไปดูแต่ภายนอก ดูแต่คนอื่นว่าคนนั้นไม่ตีคนนี้ไม่ตี คนนั้นดูถูกคนนี้เหยียบย่ำคนนั้นทำลายเรา ใจตัวของเราไปกว้านเอาฟืนเอาไฟมาเผาหัวอกมันไม่ดู นั่น ไม่ใช่ภาวนา ต้องดูตัวเอง มันจะคิดไปไหนมันออกจากใจ ประุงแพล็บไปหาเรื่องบุคคลใดสัตว์ตัวใดนี้ออกจากนี้เป็นผู้ประุง พอรู้แล้วมันจะดับ มันจะไม่ประุงไปหาผู้ใด มันจะเป็นขึ้นภายในตัวเอง ตามทันกันตรงนี้ มันจะทันตรงนี้

อันธพาลมันอยู่ในจิต แต่มันไปวาดภาพว่าคนนั้นเป็นอันธพาลต่อเราคนนี้เป็นอันธพาลต่อเรา ตัวเราเป็นอันธพาลใหญ่ไม่ดูตัวเอง พอย้อนจิตเข้ามาดูนี้แล้ว อันธพาลนี้ดับปุบนอกนั้นไม่มี คือใจนี้เองเป็นตัวอันธพาล ให้พากันจำเอา ดูตั้งแต่ภายนอกไม่ดูตัวเองไม่เกิดประโยชน์อะไร ให้ดูตัวเอง สอนให้รู้กรรมฐานสอนอย่างนี้แหละ อยู่ด้วยกันให้มีความเสมอภาคต่อท่านต่อเรา อย่าไปถือว่าคนนั้นยังคนนี้หย่อน มันเพ่งนะ นั่นนะ เพ่งนั่นยังอันนี้หย่อนอันนั้นแล้วอันนี้ตี แล้วเป็นข้าศึกกับตัวเอง แล้วก็เป็อันธพาลยกโทษคนอื่นใช้ไม่ได้เลย ให้ต่างคนต่างดูตัวเอง

มาอยู่ด้วยกันเป็นผู้ปฏิบัติธรรม อย่าเอากิเลสมาเผากัน อย่างยกโทษยกกรรมกัน มีแต่เรื่องกิเลสมาเผากันนะ ถ้าปฏิบัติธรรมให้ดูตัวเอง มันคิดเรื่องไม่ดีไม่งามมันออกจากเรา ดูตัวนี้มันก็ดับ ที่จะไปคิดเรื่องของใครไม่คิดเพราะตัวอันธพาลอยู่กับเรา เราทันมันแล้วแย็บออกมารู้ทันที มันก็ดับทันที ถ้าไม่รู้ มันต่อสายยาวเหยียดไปไม่หยุดนะ เอาเท่านั้นละวันนี้

วันนี้เทศน์ให้ฟังทางด้านปฏิบัติภาวนา ให้พากันถือเป็นคติให้พากันภาวนาดูใจดวงมันส่งเปลวอยู่ พุงๆ ส่งเปลวไปที่นั่นส่งเปลวไปที่นี้ ยกโทษคนนั้นยกโทษคนนี้มันส่งออกไปไม่ดูมัน พอดูนี้ปั๊บมันจะระงับ ตัวโทษอยู่กับเรา จำให้ตี ไปอยู่ในป่าเมื่อมันเคยของมันแล้วเอามาเทียบหมด สมมุติว่าอยู่กับหมู่กับเพื่อน อันนั้นกระทบตาอันนี้

กระทบทุแล้วก็มากระทบใจอยู่ด้วยกันเลยไม่ผาสุก ทีนี้ไปอยู่คนเดียว เสื่อมันอยู่ตรงไหนก็ไม่รู้มันก็มากระทบใจ กลัวเสื่อ เป็นอย่างนั้นนะ มันอยู่เฉยๆ ไม่ได้ใจนี้ ไปอยู่ในป่ามันก็ไปหาเรื่องใส่เสื่อ กลัวเสื่อ เป็นงั้นนะ ได้เอามาพิจารณาหมด ไม่มีคนก็ไม่มีอะไรจะยกโทษกัน แล้วไปอยู่ในป่าก็ไปกลัวเสื่อ ยกโทษเสื่อ เอ้อ ชอบกล

บางที่มันอ่าวๆ ขึ้นข้างๆ ทางจงกรม ไปเดินจงกรม เสื่อโครงใหญ่ คือที่ไปอย่างนั้นมันมีแต่ป่าสัตว์ป่าเสื่อทั้งนั้น เดี่ยวนี้ไม่มี ต้นไม้ทั้งหลายอยู่ในป่าในเขาซึ่งเป็นที่หลบซ่อนของสัตว์เหล่านั้นถูกทำลายทำไร้ทำสวนหมด สัตว์ทั้งหลายตายไปหมด เดี่ยวนี้ไม่มีที่ว่สัตว์ว่าเสื่อพูดเฉยๆ เดี่ยวนี้ไม่มี แต่เรายังดีสมัยเราเที่ยวเหล่านี้มีสมบูรณ์ พวกป่าพวกเขาพวกสัตว์พวกเสื่อเนื้อร้ายมีสมบูรณ์ มาตั้งนี้สักสิบกว่าปีแล้ว เขาก็มาเริ่มทำลายป่า จากนั้นก็เป็นอำเภอหนองแสงขึ้นมา

เรามาอยู่นี้ตั้งสิบกว่าปีแล้วเขาจึงมาทำลาย แต่ก่อนเป็นป่าสมบูรณ์ อยู่ในป่ามันก็ไปกลัวเสื่อมันไม่มีที่ยกโทษ คนนั้นไม่ดีคนนี้ไม่ดี ทีนี้ไปอยู่ในป่ามันไม่ได้ว่านะว่าเสื่อไม่มี มีแต่กลัวเสื่ออย่างเดียว บางทีก็อ่าวๆ ขึ้น เราเดินจงกรม อ่าวๆ เสื่อโครงนะ เขาก็ไปตามประสาเขาเขาไม่ได้มาอะไรกับเรา มันอ่าวๆ ทางนี้หมอบ หนูหมอบ แมวอ่าวๆ ขึ้น ขบขันดี เอาละเลิกกัน

รับฟังรับชมพระธรรมเทศนาของหลวงตา ได้ที่

www.Luangta.com หรือ www.Luangta.or.th

และรับฟังจากสถานีวิทยุสวนแสงธรรม กรุงเทพฯ และสถานีวิทยุอุดร

FM 103.25 MHz